עין משפט נר מצוה

כ א ב מיי׳ פ״ג מהלכות גירושין הלכה ו ז והלכה יד:

כא ג מיי׳ פ״ו מהלכות תמידין הלכה ו סמג עשין קנט:

כב ד מיי׳ פ״ה מהלכות רוצח הלכה ה סמג עשין עה:

כג ה מיי׳ שם הל׳ ג:

כד ו מיי׳ שם [עיין כ״מ]:

כה ז מיי׳ שם הל׳ ה:

כו ח מיי׳ פ״ו שם הלכה טו:

כז ט מיי׳ פ״ה שם הלכה ג:

כח י מיי׳ פט״ז מהל׳ סנהדרין הלכה יב סמג לאוין קנט:

רבינו חננאל

דכתב עוד טומאתו בו עוד לרבויי למת מצוה. טמא יהיה לרבות טבול יום. טומאתו בו לרבות מחוסר כפורים. איכא דמתני לה להא דאמר ליה ההוא מרבנן לרבא ושינויא דשני ליה רבא אהא בחריש ובקציר תשבות ר׳ עקיבא אומר אין צ״ל חריש של שביעית וקציר של שביעית כו׳ ופשוטה היא: **האב גולה על ידי הבן.** כלומר אם הכה האב את בנו והרגו הרי זה גולה ואוקמה שלא הכהו ללמדו תורה ולא מוסר אלא הכהו ללמדו אומנות אחרת והוא דידע אומנות אחרת דכיון דאית ליה אומנות אחרת הא אית ליה חיותא נמצא האב מכהו שלא ברשות לפיכך גולה אבל המכהו ללמדו תורה או מוסר אינו גולה. **רמינן** ברייתא דקתני בן המכה אביו אינו גולה. כלומר לא סגי ליה בגלות. אמתני׳ דקתני הבן גולה ע״י האב. **ופריך רב כהנא** ברייתא ר׳ שמעון מתני׳ לרבנן ופשוטה היא. **ורבא אמר** בשהרגו הבן לאביו דברי הכל גולה וברייתא שעשה בו חבורה ולא הרגו והכי קתני מכה נפש פרט למכה אביו בשוגג ועשה בו חבורה שאינו גולה מ״ט דסד״א כיון שהבן עושה חבורה באביו במזיד אע״פ שלא הרגו נהרג בשוגג נמי כיון שעשה בו חבורה ליגלי קמ״ל דלא: **הכל גולין ע״י ישראל** כלומר כל ההורג ישראל גולה. **וישראל גולה על ידיהן** לאיתויי עבד וכותי שאם הרגן ישראל גולה על ידיהן. כדתניא עבד וכותי גולה ע״י ישראל אם הרגו ואם קללו לוקה מדכתב נשיא בעמך לא תאור. ישראל גולה ע״י עבד וכותי אם הרגן ואם הכהו הכאה

תורה אור השלם

א) כָּל הַנֹּגֵעַ בְּמֵת בְּנֶפֶשׁ הָאָדָם אֲשֶׁר יָמוּת וְלֹא יִתְחַטָּא אֶת מִשְׁכַּן יְיָ טָמֵא וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִיִּשְׂרָאֵל כִּי מֵי נִדָּה לֹא זֹרַק עָלָיו טָמֵא יִהְיֶה עוֹד טֻמְאָתוֹ בוֹ: [במדבר יט, יג] ב) שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי תִּשְׁבֹּת בֶּחָרִישׁ וּבַקָּצִיר תִּשְׁבֹּת: [שמות לד, כא] ג) וּבַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִת שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן יִהְיֶה לָאָרֶץ שַׁבָּת לַיְיָ שָׂדְךָ לֹא תִזְרָע וְכַרְמְךָ לֹא תִזְמֹר: [ויקרא כה, ד] ד) יַסֵּר בִּנְךָ וְיִנָּחֲךָ וְיִתֵּן מַעֲדַנֵּי לְנַפְשֶׁךָ: [משלי כט, יז] ה) לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְלַגֵּר וְלַתּוֹשָׁב בְּתוֹכָם תִּהְיֶינָה שֵׁשׁ הֶעָרִים הָאֵלֶּה לְמִקְלָט לָנוּס שָׁמָּה כָּל מַכֵּה נֶפֶשׁ בִּשְׁגָגָה: [במדבר לה, טו] ו) אֱלֹהִים לֹא תְקַלֵּל וְנָשִׂיא בְעַמְּךָ לֹא תָאֹר: [שמות כב, כז]

מסורת הש״ס עם הוספות

ע) גזיר מה.׳ ב) שביעית פ״ע מ״ד מו״ק ג: [ר״ס ט.], ג) [שבת סג: ושם״כ], ד) [סנהדרין דף מט:], ה) ב״מ מח: שבת סנהדרין פה. [ב״ק לד: יבמות כה: ב״ב כא.], ו) ויקרא כג י, ז) קהלת ט ט, ח) ירמיה כט ה.

הגהות הב״ח

(ט) גמ׳ לאו מלתא היא דאמרי מ״ט קסיסא וכו׳ אף קסיסא נמי מצא קטור אינו קולר יצא קציר העומר שאפי׳ מצא קצור מצוה לקצור ולהביא ומי ס״ד מצוה מצא קצור כל״ל: (י) רש״י ד״ה אין לריך לומר וכו׳ משבות הס״ד ואח״כ מ״ס חריש של שביעית הנכנס לשביעית שלא יחרוש בשביעית: (יא) ד״ה הכל גולין ל״ל קודם ד״ה חוץ מגר: (ל) תום׳ ד״ה אינו וכו׳ וי״ל דכיון דקסבר דקניל אחי למוסקת. נ״ב פי׳ דהא דקאמר ג״ל לומר חריש לאו דוקא דאפי׳ לריך לומר חריש של מצוה אף קניל אינו חוסר לך אלא של רשות יצא קניל בשביעית. (ג) הנכנס לשביעית. (וחריש של שביעית[ט]) שלא יחרוש בשביעית: וקציר של שביעית היוצא למוצאי שביעית. אפי׳ הניחה שליש בשביעית מאן היא רשות ליקנה ואפי׳ קנויה בשמיטת לריך להוסיף לה קדושת שביעית: רבי ישמעאל אומר מה חריש רשות כו׳. ובשבת קאי ולהכי נקט חריש וקניל לומר לך מה החריש שאני חוסר לך בשבת חריש של רשות הוא שאין בו מלאכה אף קניל אינו חוסר לך אלא של רשות יצא קניל אינו חוסר לך אלא של רשות יצא קניל אינו חוסר לך אלא של רשות יצא